СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

НУРЛАТ РАЙОНЫ ИҖТИМАГЫЙ - СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА.

12 август, 1998 ел.
ЧӘРШӘМБЕ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | *№ 91 (8248)* | *Бәясе билгеләнгәнчә*

ИГЕНЧЕЛЕК КАНУННАРЫН БОЗАРГА ЯРАМЫЙ

ХАКИМИЯТТӘ КИҢӘШМӘ

Узган җомга көн хакимият башлыгы Ф.С.Сибагатуллин хуҗалык, агропромышленность комплексының эшкәртү предприятиеләре, авыл хуҗалыгы һәм азык - төлек идарәсенең баш белгечләре белән киңәшмә үткәрде. "Яхшы яңгыр белән котлыйм үзегезне!" - эшче киңәшмәне әнә шулай гадәти булмаганча башлап җибәрде ул. Чыннан да, бу арада узган яңгырлар бигрәк тә чөгендерчеләребезнең күңелен үстереп җибәрде. Августта һәм сентябрь башларында тагын шундый берничә яңгыр булса зыян итмәячәк әле - җиребез шифалы дымга бик сусады бит.

Район җитәкчелеге бөртекле һәм бөртекле - кузаклыларны урып - җыюның темплары акрын булуга борчыла. Уңыш тотылган матди ресурслар һәм куелган хезмәтне акларлык булмаса да, бар кадәресен оешкан төстә һәм иң кыска срокларда җыеп алырга кирәк. Шуңа күрә дә урак конвейеры даим игътибар сорый - бу мәсьәләдә төп җаваплылык хуҗалык рәисләрендә.

Ф.С.Сибагатуллин кайбер хуҗалыкларда туфрак эшкәртү технологиясе таләпләрен санга сукмауларына һәм башкарыла торган агрочараларның сыйфатына зур борчылуын белдерде. Быел соңгы ун елда беренче тапкыр туңга сөрүне августта төгәлләргә һәм туфракны чүп үләннәреннән һәм корткычлардан саклау системасын тулы комплексында кулланырга мөмкинлек бар. Бу исә җирнең уңдырышлылыгын күтәрүгә алшарт тудырачак. "Сыйфатка күбрәк игътибар бирергә кирәк!" - хакимият башлыгы шундый бурыч куйды. - Уҗым культураларын рәтләп йомшартылмаган һәм эшкәртелмәгән җиргә чәчү - җинаять. Икмәк җансызлыкны гафу итми - киләсе ел уңышында бик тиз чагылачак ул. Менә бит быел да басу читләрендә үсемлекләр куерак булып та, эчкәрәк кергән саен бөтенләй башка хәлгә тап булу очраклары аз түгел. Димәк, кыр һәр урында да бердәй эшкәртелмәгән, ә җир, аңлашыла ки, моның белән килешми. Кырларның күз алдындагы басу читен генә түгел, ә һәр карышны җиренә җиткереп һәм дөрес иттереп эшкәртергә кирәк, диде хакимият башлыгы һәм шуны санга сукмаучы кайбер хуҗалык җитәкчеләрен бастырды да. Бу уңайдан туфрак эшкәртү технологиясенең барлык таләпләрен үтәүгә карата кискен һәм бәхәссез таләпләр куелды. Уңыш өчен көрәштә суперэлита сортлы орлыкларны куллану кебек мөһим мәсьәлә дә кузгатылды. Быел район 600 тоннадан артык орлык алыштырырга мөмкинлек тапты.

Киңәшмәдә хуҗалыкларны реформалаштыру темасы да кузгатылды. Җиргә хуҗа эзләү бүген бик авыр эш, һәм кайчагында ирешелгән нәтиҗәләрдән дә чигенергә туры килүе икеләтә кызганыч. Бу очракта Ф.С.Сибагатуллин элеккеге "Москва" хуҗалыгы мисалын үкенеч белән телгә алып үтте. 1997 елда өч кооператив оешканнан соң монда эшләр сизелерлек алга киткән иде. Чәчүне алар бүтәннәрдән алда бетерделәр, уракны һәм туңга сөрүне иң оптималь срокларда башкарып чыктылар. Илюткино механизаторлары көзен әле "Игенче" хуҗалыгына да булыштылар. Дәүләткә бодайны элеккеге еллардагыдан өч тапкыр күбрәк саттылар. Хезмәт дисциплинасы ныгыды, гомуми энтузиазм да күтәрелде. Ни өченме? Игенчеләр үз язмышларын үз кулларына алдылар һәм инде күршегә сылтамый башладылар. Тик менә быел КХАга рәис сайлап куйдылар да... көйләнгән механизм чыгымлый башлады. Бар хикмәт һәр коллективның эштәге ахыр нәтиҗә өчен җаваплылыгы кебек төп җанлы форма бозылуда дип уйларга кирәк. Җиргә һәм милеккә хуҗа булып эшләүнең беренче күркәм нәтиҗәләре күренгән икән, яңадан элеккеге алымнарга кайтырга ярамый шул. Хәзерге базарның законнары бөтенләй башка.

Хакимият башлыгының чыгышында ягулык - майлау материалларын тотуга бәрәкәтле мөнәсәбәт мәсьәләләре дә яктыртылды. Бу эштә ул "Сөлчә" хуҗалыгындагы җитешсезлекләрне билгеләп үтте, агымдагы барлык проблемаларны хәл итүдә һәм башкару дисциплинасын ныгытуда һәр хуҗалык җитәкчесенең шәхси җаваплылыгын көчәйтү кирәклегенә басым ясады.

Аннары киңәшмәдә катнашучылар "Киекле" хуҗалыгы кырын карадылар. Агротехниканың барлык таләпләрен үтәп эшкәртелгән ул кыр күрер күзгә әйбәт кенә һәм монда яхшы уңышка өмет итәргә мөмкин. Шулай итеп, хуҗалык җитәкчеләре җир белән ничек эш итү үрнәген күрделәр. Инде урыннарда эшне активлаштырасы гына калды.

Т.НАЗАРОВА.

"УҢЫШ - 98"
МАТБУГАТ ҮЗӘГЕ ХӘБӘР ИТӘ

Бу яңгырлар бик көтелгән һәм шифалы булса да, урып - җыю конвейерының эшен шактый тоткарлады. Соңгы өч - дүрт көндә игене суктырылган мәйданнар "Киекле", Мичурин исемендәге хуҗалыкларда гына шактый ук, "Заветы Ильича", РСУ һәм шикәр заводы ярдәмче хуҗалыкларында гына сизелерлек ишәйде. Мичуринлылар - бүгенгә сабан бодаен иң күп - 150 гектар мәйданда суктыручылар, "Киекле" һәм Хафизов исемендәге хуҗалыкларда ул мәйданнар йөзәр гектар. Мичуринлылар бүгенгә бодайның һәм суктырылган барлык ашлыкның тулай җыемы буенча да иң алда баралар.

Кичәге көнгә көзге чәчү Хафизов исемендәге хуҗалыкта 90, "Киекле", "Төрнәс" һәм Мичурин исемендәге хуҗалыкларда 40 - 50шәр гектарда уздырылды. Район буенча барлыгы сигез хуҗалык бу эшне башлап куярга өлгерде.

Туңга сөрелгән мәйданнар бу дүрт көндә икеләтә артты. Сөт - май комбинаты һәм "Агрохимсервис" ярдәмче хуҗалыкларыннан кала барлык хуҗалыкларда да бу чарага керештеләр инде. "Татарстан", Мичурин исемендәге һәм Синдряков исемендәге хуҗалыкларда 400әр гектар җирне эшкәртергә өлгерделәр. "Заря", шикәр заводы ярдәмче хуҗалыкларында туңга сөреләсе мәйданнарның биштән берենә якыны эшкәртелгән. Шул ук вакытта соңгы өч - дүрт көндә тракторлары кырга чыгып та карамаган хуҗалыклар бар.

Терлек азыгы хәзерләүгә килсәк, Синдряков исемендәге хуҗалыкта иң күп - 58 тонна витаминлы үлән оны бар бүгенгә, монда печәннең еллык ихтыяҗ чамасы, сенажның пландагыдан яртысыннан күбрәк булуын исәпкә алсак, хуҗалыкта бер шартлы терлеккә әзерләнгән азыкның 13 центнерга якын булуы гаҗәп түгел. Дөрес, соңгы күрсәткеч 17 -19 центнер булган хуҗалыклар да бар, тик малларның санынннан чыгып караганда, азыкның төрен дә, туклыклылыгын да, ахыр чиктә, базлардагы сенажның былтыргымы, быелгымы булуын да исәпкә алырга кирәктер. Азык төре дигәннән, инде кукурузның да силоска дигәнен җыя башларга вакыт - шактый катып киткән коры үләннәрне сусыл кукуруз массасы белән катнаштырып базга салу максатка ярашлы.

БӘЙРӘМГӘ ӘЗЕРЛӘНӘБЕЗ

30нчы августта Татарстан Республикасы үзенең мөстәкыйльлеге турында Декларация кабул итүенә сигез ел тула.

Эшче комиссия районда бәйрәм үткәрү буенча тематик программа әзерли дә башлады инде. Сәүдә хезмәте, үзешчәннәр концерты, спорт, мавыктыргыч уеннар, төрле конкурслар һәм ярышлар, атаклы якташлар белән очрашу - болар һәммәсе дә тантана программасына кертеләчәк. Бәйрәм үткәрелү урыны әлегә билгеле түгел, ә менә 30нчы августның айның соңгы якшәмбесенә туры килүе тантанага күп халыкны җыячак инде, монысы шиксез.

БУРЫЧНЫ ТҮЛӘРГӘ КИРӘК

Узган җомга көн хакимият башлыгы урынбасары Н.Б.Мөлеков торак йортларны газлаштыру буенча башкарылган эшләр өчен авыл халкыннан акча җыюны тәэмин итү хакында җирле үзидарә Советлары рәисләре белән киңәшмә үткәрде. Сөйләшүнең темасын тормыш үзе әйтеп тора: йортларга челтәр газы кергән, ә газ кертүчеләргә бурыч түләнмәгән - авыл кешесенең гаилә бюджеты ярлы. Киңәшмәдә бу проблеманы хәл итү юллары турында эшлекле сөйләшү булды. Анда шулай ук мәктәпләрне, клубларны, фельдшер-акушерлык пунктларын һәм социаль - мәдәни багланышлы башка объектларны газлаштыруны дәвам итү перспективалары да тикшерелде.

Киңәшмә эшендә "Востокмонтажгаз" АҖ генераль директоры урынбасары Н.П.Золотов, икенче төзү идарәсе (Отрадный шәһәре) начальнигы Ф.Н.Гизитдинов, халык депутатларының Нурлат берләштерелгән Советы, авыл хуҗалыгы һәм азык - төлек идарәсенең җаваплы хезмәткәрләре катнашты.

ЯКТАШЫБЫЗГА - ОЛЫ БҮЛӘК

Кол Гали исемендәге халыкара бүләкләр комитетының махсус комиссиясе, 1998 ел өчен Кол Гали исемендәге халыкара бүләкләргә тәкъдим ителгән кандидатуралар һәм аларның хезмәтләре белән танышып чыкканнан соң, 1998 ел өчен Кол Гали исемендәге халыкара бүләкләрне өч кешегә бирергә карар чыгарды. Бүләкләнүчеләр арасында якташыбыз **ГАЛИУЛЛИН Тәлгат Нәби улы** да бар. Бу бүләккә ул "Дәгъва" һәм "Замана балалары" дигән китаплары өчен лаек булды.

Күренекле әдип, фән һәм җәмәгать эшлеклесе, танылган галим якташыбызны олы бүләк белән ихлас күңелдән котлыйбыз.

САТКАНЫ КҮПМЕ, САУГАНЫМЫ?

Саннарның беренче баганасы - җиде айда дәүләткә сатылган, икенчесе - савылган сөт (бер сыерга күчереп исәпләгәндә килограммнарда).

"Дуслык"	3483	4204	РСУ ярд. хуҗ.	1507	1842
"Кондырча"	3375	4074	"Чулпан"	1396	1921
Мичурин исем.	2560	3221	М. Җәлил исем.	1361	2222
Синдряков исем.	2518	2991	"Татарстан"	1322	1735
"Сөлчә"	2305	2857	"Игенче"	1233	1575
"Киекле"	2121	2463	"Үрнәк"	1220	1761
"Родина"	2013	2367	"Таң"	1195	1657
Хафизов исем.	1983	2549	Илюткино - 3	1150	2075
Шикәр заводы ярд. хуҗ.	1976	2524	Илюткино - 2	1150	2073
"Чирмешән"	1637	2263	"Алга"	1119	1459
"Төрнәс"	1624	1993	"Комбайн"	1060	1332
Кузнецов исем.	1606	2053	"Нур" кооп.	849	1583
"Рассвет"	1595	2684	Нефтебаза ярд. хуҗ.	785	1374
"Заветы Ильича"	1573	2292	"Руслан" кооп.	389	731
"Заря"	1570	1930	**Район буенча**	**1651**	**2168**

МӘКТӘП БАЛАЛАРЫН БҮЛӘКЛӘР КӨТӘ

Фломастерлар, буяулар, конструкторлар, бер тартма пластилин, рәсем альбомы, дәфтәрләр комплекты һәм күп кенә башка нәрсәләр - әниләре эшсез статусына ия булган 202 I - III класс укучылары быел шундый бүләк алачак. Нурлат хезмәт һәм мәшгульлек үзәге балаларга менә шундый бик кирәкле бүләк әзерләде.

Шәһәр хуҗалыгы кышка әзерләнә

ҖЫЛЫ ҺӘРКЕМГӘ КИРӘК

Бүген ,кояш кыздырганда, бу сөйләшү әле иртәрәк төсле. Әмма бер айдан барысы да соң булуы ихтимал.

Нурлат җылылык челтәре предприятиесе (НПТС) 1997 - 98 елгы ягу сезонын нигездә тыныч кына төгәлләде: зур аварияләр, җылылык бирүне өзгән көтелмәгән хәлләр булмады. Ягулык сезонын төгәлләп, системадан суларны агызып, "уф!" дип тын алырга өлгермәделәр - яңа сезонга әзерлек мәшәкатенә чумдылар. Икътисадта елдан - ел тирәнәеп барган кризис җылылык бирүчеләргә дә үз эзен торган саен ныграк сала бара шул... Өстәвенә, соңгы елларда шәһәрне җылылык белән тәэмин итү дилбегәсен бер кулга - НПТС кулына туплау йөкне дә бермә - бер арттыра, проблемаларны да ишәйтә. Алар кыш - ягу сезонында кулланучылар мәнфәгатенә сукмасын өчен, НПТС ул проблемаларны күбрәк җәй көнне хәл итеп калырга тырыша һәм шуңа да җәйге айлар НПТС җитәкчелеге өчен ягу сезоныннан да "кызурак" рәвеш ала.

1 нче номерлы бурыч

Район хакимияте башлыгының 1997 елның 2нче декабрендә кабул иткән "Йорт эчендәге хезмәт күрсәтү һәм халык белән җылылык энергиясе өчен исәп - хисап тәртибе үзгәрү турында"гы карары нигезендә, йорт эчендәге җылылык челтәренә хезмәт күрсәтү дә НПТС карамагына тапшырыла. Моңарчы МПП җилкәсендә булган бу хезмәт зур мәшәкатьләр өсти предприятиегә. Бердән, эчке җылылык системалары бик таушалган, күбесе капиталь ремонт таләп итә. Ә средство каян алырга? Әйтүләренә караганда, җылылык өчен түләү тарифында ул каралмаган. Ничек кенә кыен булмасын, предприятие шунда ук йорт эчендәге җылылык челтәренә хезмәт күрсәтү өчен 10 кешедән торган махсус бригада төзи. Мастер Е.Матавин кул астында ул бригада Безымянный тыкрыгында үзенә бина җиһазлый һәм заявкалар, аварияләр сигналлары буенча тәүлек әйләнәсенә хезмәт күрсәтә башлый. Агымдагы ярдәм шунда ук күрсәтелсә, күләмлеләре, зур хезмәт сорый торган заявкалар җәйге чорга дип аерым теркәп барыла. Бригадага җәй буе эш җитәрлек җыела. Әйтик, Гыйматдинов урамындагы 51нче йорт - 2нче тармак буенча иң ахыргы объект санала. Биредә җылылык җитмәү сәбәпле, яшәүчеләр аның өчен 50 процентка кына түләргә калдырылган булалар. Җәй башында беренче эш итеп бригада шунда ашыга: керү торбасын алыштыралар, моңа 70 метр торба китә. Совет урамындагы 183нче йорт подвалында торбаүткәргечне аералар (разводка), чөнки подвалга кыш буе кайнар су агып тора. Апрель аеннан бирле бу бригада фатирларда 260 секция батарея алыштыра, батареяларны чистарту, юу үткәрә. Аннан - монтаж юнәтелгән материаллар белән эшләүнең тагын бер кыенлыгы - подвалларга керерлек түгел, ул фекаль продуктлар белән тулган (менә ни өчен коммуналь хезмәтләр идарәсе эшне подвалдан башламакчы булган икән!). Аерата куркыныч хәл Кормыш микрорайонында күзәтелә: җылылык торбалары да, кайнар су торбалары да бер үк дәрәҗәдә искергән. "Нурлатнефть" НГДУсы начальнигы М.М.Хуҗиннан бу торбаларны алыштыруда булышырбыз дигән җылы сүз дә чыккан булган чыгуын...

Шулай итеп, быел җәй йорт эчендәге торбалар, батареялар темасы НПТС өчен 1нче номерлы баш авыртуына әйләнеп куйган..

Шәһәр үсә,ә җылылык?

Хәтерләсәгез, узган кыш "Сельхозтехника" районында торучыларга чын мәгънәсендә яшәү өчен көрәшкә әйләнде. Шуңа быелның 14 апрелендә район хакимияте башлыгының шәһәр буенча урынбасары Р.Г.Билалов каршында узган техник киңәшмәдә "Сельхозтехника" микрорайонын җылылык һәм су белән тәэмин итү мәсьәләсе карала. Киңәшмә конкрет карарга килә: "Торак фонды "Сельхозтехника" промышленность базасыннан аерырга. Торак поселокны НПТСның 2нче котельнясы аша җылытырга. Моның өчен 2нче котельнядан 10нчы йортка кадәр 470 метрда җылылык трассасы сузарга, котельняда өстәмә рәвештә җылылык пункты куярга, дип тә билгелиләр. Бу эшләр "Сельхозтехника"га йөкләнә, чөнки иң беренче чиратта бу чара аларны мәшәкатьтән коткара бит. Хәзер әлеге 470 метрлы торба салына башлаган, әмма әле җылылык пункты куярга тотынучы күренми - җиһаз юк, диләр. Быел кышны да бу микрорайонда яшәүчеләр котыпта үткәрмәгәйләре!

Кызганычка каршы, алар бердәнбер микрорайон булмаска ошыйлар һәм менә ни өчен.

Шәһәрнең төньяк микрорайонында бик матур булып 18 фатирлы яңа йортлар калкып килә (әлегә алар 8әү). Йорт төзелә икән - аны җылытасы һәм гамәлдәге йортларга зыян салмыйча, тиешенчә җылытасы бар бит әле. Шунлыктан, НПТС теге яки бу йортны гомуми челтәргә тоташтырганчы, заказчыга (бу очракта - НГДУга) техник шартлар куя. Биредә дә, ике йортны тоташтыруларына "күз йомса" да, өченчесенә җиткәч, таләп кискен җиткерелә: йортны тоташтырганчы, гамәлдәге җылылык пунктына ике насос куярга. Шунсыз мөмкин түгел: әлеге йорт өстәлгәч, исәп - хисап поликлиника, ветераннар йорты һәм К.Маркс проспектындагы 1нче йортларга тиешле җылылык җитмәү куркынычын күрсәтә.

Җәй узып килә, тик "Нурлатнефть" НГДУсы насос куярга ашыкмый...

Бусы - шулай ук НПТСның авырткан башына тимер таракка охшап тора.һәм ул, әлбәттә, беренче чиратта финанска бәйләнгән.

Бурычлы үлми,.. көн дә күрми...

НПТСның 1 июльгә 11625 мең сумлык дебиторлык бурычы бар. Шул сәбәптән үзе дә газ өчен генә дә 8 млн. сум әҗәткә керде, хезмәт хакы буенча бурычы 945 меңгә җыела. Нәтиҗәдә, предприятие әзерлекле, тәҗрибәле кадрларын югалта. Кадрлар алмашынуы ярты елда айга 12 процент тәшкил итә. Ә бит җылылык челтәре - куркынычлык буенча I категорияле предприятиеләргә керә һәм иң гади һөнәр иясен әзерләү өчен дә байтак вакыт һәм чыгым таләп ителә.

Шәһәрне җылытучы предприятие бик зур нагрузкада эшли. Бердән, трассаларның озынлыгы нормадагы 1,2 км. урынына 2 шәр км.га җитә. Бу җылылыкны саклауда өстәмә кыенлык тудыра.Икенчедән, алар тиешле куәттән арттырып файдаланыла. Мәсәлән, 1нче котельняга куелган куәт сәгатькә 9,7 Гекакалорий булса, гамәлдә ул 10,3 Г кал.җылылык эшләп чыгарырга мәҗбүр. Биредә резерв казаны юк. 3нче, 4нче котельняларда да нагрузка зур. 1нче котельняда реконструкция бара, 3 казан куелган. Биредәге бойлер бинасы төзүне төгәлләү, технологик җиһазлар кую өчен зур суммада средстволар кирәк. Ә бит реконструкция инде 8 елга сузылган.

НПТС бүген - иртәгә бурычларын җыеп,кешечә яши башлыйм, дип хыялланмый да.Шуңа әҗәтле оешмалар белән үзара исәп - хисапны ике як өчен дә файдалы - бартер юлы белән ясарга омтылып карый. Сезон тәгәлләнүгә,үзенә бурычы булган оешма - предприятиеләр ярдәме белән үткәрергә мөмкин кичектергесез чаралар планын төзи.Ул 1.2337420=35 сумлык чараларны эченә ала. Әлеге план район хакимияте башлыгының беренче урынбасары Ю.В.Терентьев тарафыннан раслана һәм әлеге адресатларга тапшырыла, әле өстәвенә җыелыш та үткәрелә. Беренче карашка, проблемаларны хәл итүдә шуннан да уңайлырак юл юк, шуңа да әҗәтлеләр моны хуплап күтәреп алырга тиеш кебек иде. Әмма ни гаҗәп: август уртасы җитсә дә, әлеге чаралар планына кертелгән берничә оешма гына моңа аңлы якын килә: "Татагропроммехмонтаж" ПМКсы 300 метр 200-мм.лы торба бүлә, машина төзү заводы материал бирә һәм резерв сукерткеч төзүдә булыша, райпо электродлар бирә һәм...

Бу темага сөйләшү шуның белән тәмам була, проблема һәм әҗәтләр НПТС җилкәсендә ятып кала...

Шунда ук тагын бер нәрсәне өстәргә кирәк. Һәр елны яз кулланучыларга җылылык сезонына кадәр башкарасы эшләрне күрсәтеп предписание бирелә. 85 кулланучы оешманың берсе дә акт буенча үз биләмәләрен тапшыруга керешмәде әле. Ә бит соңгы срок итеп 15 август күрсәтелә.

Биләмәләр арта тора...

Ә шул ук вакытта, Нурлат җылылык челтәре предприятиесе киңәюен дәвам итә. Быел алар тагын 2 котельняны үзләренә кушарга тиешләр: тимер юл поселогындагы НГЧ котельнясын һәм атаклы МСОныкын. Беренчесендә ике котельня: яңасын, төзеп бетерү реаль түгел, дип консервацияләргә җыеналар һәм шул сәбәпле искесен тапшырырга уйлыйлар. Ул мазут һәм күмердә эшли, шул сәбәпле җылылыкның үзкыйммәте югары. Арытаба аны газга күчерү гаҗәеп зур чыгымнар таләп итәчәк. Ә МСО котельнясы газга күчерелсә дә, апрель аеннан бар эшчеләрен таратып бетереп, хуҗасызлыкның аръягына чыккан: котельня, казаннар ремонт сорый, яңадан персонал җыясы, өйрәтәсе, бурычларын күтәрешәсе... кыскасы - биләмәләр үскән саен, проблемалар өстәлә тора..

Ә предприятие яши

Шул кадәр җентекләп сөйләгәннән соң, укучы башына урынлы бер нәтиҗә килүе ихтимал: НПТС быелдан калмас, үләр, күмәрләр... Әмма ни гаҗәп - предприятие яшәргә җыена: котельняларда ремонт алып барыла, трассалар алыштырыла. Быел гына 4 данә ДКВР казаны, 11 җылылык алыштыргыч ремонтлана, 4 насос алыштырыла, 25се төзәтелә. Шуңа өстәп, 44 электр двигателе ремонтлана, котельняда торба үткәргечләр төзәтелә. Мастер Н.Воронин җитәкчелегендәге бригада Козлов урамыннан К.Маркс урамының 6нчы йортына кадәр 400 метрлы җылылык трассасын алыштыра. К.Маркс проспекты буенча 350 метрда трасса алмаштырыла. 3нче котельнядан 200 метрда чыгу торбалары да яңартыла - кыскасы, агымдагы эшләр, авырлык белән булса да башкарыла килә. Әмма бу - планлы перспективага эшләү, даими яңару түгел, билгеле. Дөрес, эшне грамоталы алып бару, яңа технологияләр куллану нәтиҗәсендә биредә җиһазларның әйбәт саклануына ирешәләр. Шулай да һәр җиһазның куллану срогы бар (казаннар өчен ул - 20 ел), һәм предприятие ул чарага алдан әзер булырга тиеш.

Шуңа охшаш нәрсәләр байтак. Тик сезон алдыннан юрганга карап аяк сузарга, дигән әйтем колачны җыйнакландырырга, иң тәҗе[illegible] чараларны гына күре[illegible] мәҗбүр итә. Чөнки, ни генә булмасын, беренче салкыннар җитү белән кулланучы җылылык батареяларын капшарга керешәчәк. НПТС аларның ышанычын өзмәскә - сезон буе даими җылылык булдырырга дигән ниятта яши, эшли. Әмма шул ниятнең никадәр тулырак хәл ителүе кулланучылардан да торуын хәзер сез дә аңлагансыздыр инде. Аз булса да, сезонга кадәр вакыт бар һәм югарыда телгә алынган кайбер мәсьәләләрне хәрәкәткә китерергә мөмкин - һәркемнән теләк кенә кирәк. Табылсын иде ул теләк - җылы бит һәркемгә кирәк!

С.ХӘЙРУЛЛИНА.

Сөйләшүгә нокта куюны үтенеп, без Нурлат шәһәре коммуналь идарәсе начальнигы С.Г.МӨЛЕКОВка мөрәҗәгать иттек. Аның җавабы конкрет булды:

- Язмада Нурлат җылылык челтәре проблемалары җентекләп яктыртылган. Аларның һәммәсенә мөнәсәбәтне ачыклап тормастан, шуны әйтә алам: ПТС - шәһәр халкын җылылык белән тәэмин итәргә тиешле оешма һәм бу бурычны уңышлы хәл итүне ул үзе үк башкарачак та. Ничек булса да, барлык каршылыкларны җиңеп шуңа ирешәчәк - коллектив моңа сәләтле. Әлбәттә, җылылык кулланучыларның бу служба белән гадел мөнәсәбәт тотуларын бик теләр идек, чөнки аерата ваемсызлар белән алар ысулында ук эш итәргә туры килүе ихтимал. Ышаныгыз: бу - иң соңгы чара! Инде саналган проблемаларга килгәндә, аларны хәл итү буенча хәрәкәтне көчәйтәсе бар. Кормыш микрорайоны буенча хәлне тәртипкә салуда "Нурлатнефть" НГДУсы начальнигы М.М.Хуҗин вәгъдәсенә нык исәп тотабыз. Аңардан ярдәм булса, микрорайонда җылылык та, кайнар су да булачак. Марат Мөхлисович төньяк микрорайонына насос куйдыру мәсьәләсен хәл итәргә дә онытмас дип уйлыйбыз. "Сельхозтехника" мәсьәләсендә, бирегә яңа начальник Ә.В.Мөлеков килгәч хәрәкәт башланды бугай, кышка кадәр ул торак массивны җылысыз калдырмау хәстәрен күреп өлгерер дип ышанабыз. Ягу сезоны якынлашу югарыда телгә алынган оешмаларны да хәрәкәткә китерергә тиеш, әлбәттә.

Коммуналь хуҗалыкта үзгәрешләр

МПП, ЖЭУ ҺӘМ БЕЗ

Озакламый торактан файдаланучылар фатирга түләү өчен еракка йөрмәячәк, бернинди кыенлыксыз бу мәсьәләне үз торак - эксплуатация идарәләрендә хәл итәчәкләр - МПП начальнигы Ә.К.ГАЙНУЛЛИН шулай дип тынычландыра.

Торак - эксплуатация идарәсе (кыскача ЖЭУ) нәрсә ул, кая урнашкан һәм фатир өчен түләүләрне җыюдан башка тагын нияләр белән шөгыльләнә? Без МПП начальнигыннан бу хактагы мәгълүматны җентекләбрәк алдык.

Шәһәр территориясен ЖЭУларга бүлеп хезмәт күрсәтү зур шәһәрләрнең эш практикасында күптәннән кулланыла. Норма буенча бер ЖЭУ 50 мең кв.метр торакка хезмәт күрсәтергә тиеш. Нурлатта ведомстводагы торак фондларының МПП балансына күчүе аркасында, биредә торак мәйданы 235 мең кв. метрдан артып китә һәм аны ЖЭУларга бүлеп хезмәт курсәтү ихтыяҗын тудыра. Нурлатның статусын үзгәрткәннән соң бу эш тагын да актуальрак төс ала. Торак мәйданыннан чыгып, 6 ЖЭУ оештырырга ниятлиләр. Хәер, шуларның 4се эшчеләр, хезмәткәрләр белән комплектланган, бүгенге көндә эшлиләр дә инде - үзләре беркетелгән территорияләрдә йорт ян... ишегалларын, газоннар... җыештыралар, аларны тәртиптә тотуны кайгырталар, коммуналь хезмәтләр күрсәтәләр. Әлегә бары тик касса аппаратлары һәм башка шундый кирәк - яраклар булмау аркасында түләүләрне җыя алмыйлар. Шикәр заводы, НГЧ, "Сельхозтехника", "Татагропроммехмонтаж", "Агрохимсервис" торак фондлары МПП балансына күчеп бетә алса (йортларның, канализация, су үткәрү системаларының төзексез хәлдә булуы сәбәпле, аларның МППга тапшырылуы һаман да чигерелә бара), 5 - 6нчы ЖЭУлар да оешачак, ди предприятие начальнигы.

Һәр ЖЭУ штатында мастер, паспортчы, кассир, эретеп ябыштыручы, слесарьлар, дворниклар бар - барлыгы 15 кеше. Урнашу урыннары - подваллар. Өчесенең адресы төгәл билгеле (Козлов урамы,3, Дружба, 75, Совет,124) булса, калган өчесенеке әлегә анык түгел, Школьная урамында, шикәрчеләр һәм тимер юл бистәләрендә булачак, диләр. Әлегә подвалларда телефоннар юк, тик киләчәктә кертергә ниятлиләр.

Шунысын да әйтергә кирәк, ЖЭУларны оештыру белән МПП слесарьлар, дворниклар һәм башка белгечлекләр буенча штатны ике тапкырга арттырды.Шәһәрнең статусын үзгәртүе ЖЭУлардан тыш тагын бер службаны киңәйтергә мөмкинлек бирә. Дөрес, аның да вазифалары тегеләрнекенә тиңдәш, бары тик административ биналар тирәсендә тәртип һәм чисталык булдыру белән, төзекләндерү һәм газоннарны яшелләндерү белән мәшгуль ул.

Ф.ЗЫЯТДИНОВА.

Кышка терлек азыгы әзерләргә әле вакыт булса да, запасларны исәпләр, ашыгыр чак хәзер. Муса Җәлил исемендәге кумәк хуҗалыкта бу мәсьәләгә аеруча җаваплылык белән карыйлар быел. Ел азыкка муллыгы белән бик кинәндермәсә дә, теләк һәм тырышлык булганда җыярга мөмкин икән. Бикүлелеләр дә печәнне тиешлененең 85 процентын җыйдылар,45 тонна витаминлы үлән оны, шулкадәр үк яфрак азык һәм 8 тонна дәвалау үләннәре әзерләделәр. Бүгенге көндә салам эскертләргә өелә һәм сенаж салына, икесе дә норманың яртысына җиткерелде инде. Нәтиҗәдә бүгенге көнгә бер шартлы терлеккә гомуми әзерләнгән азык берәмлеге 13,1 центнерны тәшкил итә. Рәсемдәге механизатор Васыйл ГЫЙЛЬФАНОВны фотохәбәрчебез Н.АЗИЗОВ кызу печән өстендә төшереп алган иде. Ул азык әзерләүдә башыннан алып бүгенге көнгәчә эшли. Хәзер исә өлгер "Беларусь"е белән сенажга тапаткан үләннәр ташый.

Яшүсмер һәм җәмгыять

ҖӘЙЛӘРЕ БУШКА УЗМАДЫ

Җәй айлары җиттеме, ата - анага яңа борчу өстәлә: баласын кая илтергә?Гаиләдә яшүсмер булганда бу мәсьәлә аеруча актуаль: урам аны үзенә чакыра, ә анда эшсез - шөгыльсез, вакытын, энергиясен кая куярга белмәгән егет - кызларны төрле чатаклыклар сагалап кына тора. Әлбәттә, эшкә урнашып бераз акча эшләргә күпләр каршы түгел. Ләкин заманы башка...Шулай да теләге булганнарга һәм кыек якка таба кереп китәргә маташкан егетләргә бу мәсьәләдә кайбер учреждениеләр һәм предприятиеләр саллы ярдәм күрсәтәләр. Район хакимияте каршындагы яшүсмерләр эше буенча комиссия тарафыннан шәһәрдә 80нән артык яшүсмер төрле оешмаларга эшкә урнаштырылды. Июнь аеннан бирле РСУда 40лап, "53нче СМУ" да 14 балигъ булмаган егет, "Сельхозтехника"да, 1нче ПМКда берәр бригада эшләде. Яшүсмерләр эше буенча комиссия рәисе Т.Ш.Гәрәева әйтүенчә, башка елларда да шул ук оешмалар балаларны эш белән тәэмин итүгә ризалык белдерәләр иде. Ә менә "Нурлатнефть" НГДУсы кебек куәтлерәк, баерак предприятиеләр яшүсмерләр белән бернинди бәйләнешкә кермәү ягын карыйлар булып чыкты. Хәер, эш бит түләүгә сәләтле булуда түгел, чөнки яшүсмерләргә хезмәтләре өчен РФның ике минималь хезмәт хакы күләмендә хезмәт һәм мәшгульлек бюросы түли. Балаларның күбесе исә аз керемле, күп балалы гаиләләрдән һәм милициядә исәптә торучылар арасыннан җыелган. Ә менә авылларда шул ук түләү юлы белән эшләүче яшүсмерләр гадәти гаиләләрдән, аларның саны тагын да күбрәк - барысы 700ләп укучы. Алар ремонт бригадаларында, хуҗалыктагы башка эшләрдә булышып йөрделәр һәм бүген дә эшләрен дәвам итәләр.

"ЯШҮСМЕР СИНЕҢ КУЛДА, МӘКТӘП !"

Соңгы елларда мәктәпләр теләк белән укымаучы, начар өлгерешле, тәртибе канәгатьләнмәслек балаларны 10нчы класска кадәр генә җиткерәләр дә, тизрәк алардан арынырга тырыша башлаган иделәр. Моңа ризалык бирелүе бирелгән дә, ләкин баланың мәктәптән соңгы язмышы турында уйланылмаган булып чыга: нәтиҗәдә, башлыча, контрольсез, күзәтүчесез калган яшүсмерләр өчен тайгак юлга басу - җинаятьчелеккә тартылуга, наркотик матдәләр кулланучылар арасына керергә юл ачыла. Яшүсмерләр эше буенча комиссия практикасында ата - аналарның мәктәп директорларына, укытучыларга карата шикаять белән килү очраклары бар: алардан икенчеләренең балаларны 10-нчы класска алмас өчен ата - аналарга шактый басым ясаулары мәгълүм булды. Комиссиянең чираттагы утырышында бу мәсьәлә аерым игътибар үзәгендә иде. Анда шәһәр мәктәпләре директорлары чакырылды. Нык лы сөйләшүдән соң утырыш шундый нәтиҗәгә килә: укучының үз, ата - анасы ихтыярыннан башка аны 10нчы класска бару хокукыннан мәхрүм итмәскә кирәк. Өлгереше, тәртибе нинди булуга карамастан, яшүсмергә мәктәптә укуын дәвам итәргә мөмкинлек бирелергә тиеш - утырышта катнашучы район хакимияте башлыгы урынбасары Н.Х.Абдуллинның ныклы карары шундый булды.

Ф.ГАЛИМОВА.

Барыбызга да кагыла

САЛЫМ ИНСПЕКТОРЫН... ӨРКЕТМӘГЕЗ

Бу язманың исеме кайберәүләргә уйлап чыгарылган, кахкаһә беләнрәк әйтелгән булып тоелырга мөмкин. Һәм без бу сүзләрне бары бер, туры мәгънәсендә генә аңлауларын теләр идек. Һәм менә ни өчен.

Салым инспекторларының исләрен китерә торган бихисап күп мәсьәләләр бар. Юридик һәм физик затлардан алына торган салымнардагы аерма, мәсәлән. Беренчеләреннән казнага керергә тиешле сумманы ничек тә каерып алырга мөмкин әле, ә менә икенче төркем белән эш итүе - мең бәла.Җитмәсә, әҗере күпме генә бит әле шуның. Әйтик, былтыр гражданнардан җирле бюджетка 261 мең сум акча керде. Уртакул бер предприятиенең милек салымы кадәр генә бит бу. Ә шул сумманы җыйнап алу өчен түгелгән көчкә бәрабәрме соң ул? Салым инспекторларын нәкъ менә шунысы "таң калдыра" да инде: шул юк кына акчаны да халыктан җыеп алу өчен күпме нервы туздырырга, күпме вакыт сарыф итәргә туры килә бит.

Менә минем салым түлисем бар бит әле дип салым инспекциясенә үзләре килүчеләр бик сирәк шул. Киресенчә, күпләр әле өйләренә махсус кәгазь җибәргәннән соң да бик ашыкмый. Һәм салымчыларга халыкның исенә кабат - кабат төшереп торырга туры килә. Шулай итеп, дәүләт казнасын тутыру салым инспекторларының җилкәсендә, юк ла, аягында булып чыга. Туры мәгънәсендә шулай. Нәкъ менә шуңа да язмабызның башына куелган исемнең урынлы икәнлеген тагын бер кат искәртәсе килә: гражданнар, зинһар өркетмәгез салым инспекторын.

Югыйсә кайчагында менә болай да булып чыга бит. Салым җыючы хатын - кыз олы яшьтәге берәүнең өенә килә. Ишек шакуга җавап бирүче булмагач, кыяр - кыймас кына бусагадан эчкә үтә, алгы бүлмәләрдә кеше - мазар күренмәгәч, түргә үк уза һәм караватта яткан картны күреп, йоклый ахрысы дип, кычкырыбрак сүз ката. Җавап ишетмәгәч, картны уятырга дип җилкәсенә кагылса,... теге инде суынырга ук өлгергән - бернинди ашыгыч ярдәм дә булышырлык калмаган. Яки менә икенче очрак. Бу юлы инде ир - ат инспектор Нурлатның икенче башында яшәүче бер салым түләмәүчене эзләп китә. Хуҗаларны өйдә туры китерүенә шатланган инспектор ишегалдына керсә, анда хуҗа хатын бар дөньясын онытып кер юып ята. Дөньясын онытып диюебез юкка түгел, чөнки хатын... шәп - шәрә була. Чит ир - ат килеп керүдән читенсенми дә хәтта, киресенчә, инспектор үзе уңайсызлануыннан кая керергә урын таба алмый аптырап кала...

Ә берьюлы менә... Хәер, физик затлардан салым җыю бүлегендә эшләүчеләр мондый хәлләрне бик күп китерә алалар. Тик бүген сүз алар хакында түгел, ә тиешле икәнсең, түләргә һәм вакытында түләргә кирәклеге турындагы гап - гади хакыйкатьне гап - гади (кайчагында бик үк гади дә түгел) кешенең аңына ничек сеңдерү хакында. Вакыт дигәндә, салымны икегә бүлеп - 15 сентябрьгә кадәр һәм 15 ноябрьгә кадәр түләү срогы куелган. Шуннан сузасың икән - үзеңә үпкәлисең - көн саен 0,3 процент күләмендә пеня өстәлә башлый. Дөрес, бу инде салым түләүчеләр реестрына кертелгән кешеләргә генә кагыла, ә беренче тапкыр салым түләүгә тартылучыларга карата пеня мәсьәләсендә ташлама ясала.

Бу язманы ничек кенә зәһәрле көлү белән үткәрәсе килсә дә булмый: дәүләт куркыныч астында, казнаны ничек тә тулыландырырга кирәк дип тәкърарлап торалар бит. Цивилизацияле дөньяда бюджет фәкать физик затлардан җыела торган салымнар исәбенә тотыла диләр. Бәлки шулайдыр...

Ә менә бездә, мисал өчен, шәһәр буенча физик затларның өчтән бере генә диярлек милек салымы түли, калганнары - моннан тулысынча яки өлешчә азат ителгән. Дөрес, салымчылар ул льготалы чорның бер узасына инанганнар һәм ул чакта халык ни эшләр микән, карарбыз әле, диләр. Димәк, салым түләүчеләрнең "шатлыктан" кулларын чәбәклисе көннәре алда икән әле...

Д.ТЯМАЕВА.

Редакциягә хат килде

КАДЕРЛЕ КЕШЕБЕЗ

Әни... Аның белән күпме кадерле, якты мизгелләребез бәйләнгән. Аңа безнең шатлыгыбыз да, хәсрәтебез дә сыйды, кайгы килсә тынычландыра да белә иде ул, күңелебез булганда ихластан куана, көлә дә белә иде. Безнең әниебез, Клавдия Евгеньевна Маслова, һәрвакыт игелекле, юмарт һәм ярдәмчел, тормыш сөючән кеше иде. Кешеләрне ярату, хөрмәтләү, җаваплылык кебек сыйфатларны бездә нәкъ ул тәрбияләде дә.

Әниебезнең сәламәтлеге әйбәт булмады. 1996 елның 16нчы мартында ул район үзәк хастаханәнең реанимация бүлегенә килеп эләкте. Ул чакта үз һөнәренең осталары, табиблар В.С.Ефремов, А.В.Слепцов, В.Г.Әбделманов, Х.Х.Мингалиев, Р.Х.Фәттахова, Р.Н.Әхмәтшина, И.Б.Солтанов ярдәмендә гаиләбез тагын аның белән аралашу бәхетенә иреште. Кызганычка каршы, чир китмәде, озакламый ул үзен тагын сиздерде. Бу елның 3нче июлендә әниебез авыр хәлдә тагын хастаханә койкасына яткырылды һәм табиблар тагын аның гомере өчен көрәшә башлыйлар. Ләкин чир үзенекен итте һәм 31нче июльдә кадерле кешебез дөньядан китте.

Без мәрхәмәтле, алтын куллы табибларга, шәфкать туташларына һәм санитаркаларга олы рәхмәтебезне җиткерәбез! Шундый авыр көннәрдә Римма Хавилевна Фәттахова безнең яныбызда торды. Гаҗәеп түземлелек, шәфкатьлелек күрсәтеп ул әниебезгә авыртуга түзәргә ярдәм итте. Рәхмәт аңа.

...Кеше гомере шундый кыска. Ә риясызлык һәм ярдәм никадәр кыйммәт.

МАСЛОВЛАР,
Нурлат шәһәре.

Сез кермәгән ягында...

"АК МАЙЛАРДА АК ВӘГЪДӘЛӘР БАР БАР БУЛГАНЫН СЕЗГӘ ЮЛЛЫЙБЫЗ"

Зәйнәп белән Зөфәр татар җырын чын татарча җырлыйлар. Аларның милли моңнарыбызны күңелләренә сеңдергән кеше иканлекләре күренеп тора.

Разил Вәлиев.

Артистлар - тамашачының һәрвакыт күз уңында. Алар белән һәрдаим кызыксыналар. Бигрәк тә Зәйнәп Фәрхетдинова белән Зөфәр Билаловка сокланмаган кеше бармы икән? Ел саен диярлек килеп торсалар да, әле менә бу юлы да Нурлат тамашачысы бик җылы кабул итте аларны. Җырчыларның аһәңе, матур, ягымлы тавышлары күңелне назлый, җанга рух өсти. Сәхнәдә генә түгел, тормышта да алар матур пар, менә инде 10 ел тату гаилә булып гомер итәләр. Булат исемле 5 яшьлек уллары үсә.

- Икебез ике яктан булсак та (**Зәйнәп - Азнакайдан, Зөфәр - Балык Бистәсеннән**), улыбыз Казанныкы безнең,- диеп Зәйнәп белән әңгәмәбезгә кушылды сәхнәгә чыгарга әзерләнеп йөргән Зөфәр дә.

-Үзегез гастрольдә вакытта Булат кем белән кала?

- Туганнар. Рәхмәт аларга, һәрдаим безгә булышкан өчен.

- Юлдан арып - талып өйгә кайтып егылгач ничек ял итәргә яратасыз?

- Ятып... (Зәйнәпнең иреннәрендә шук елмаю, бер дә сүнми ул).

- Зәйнәп Фәрхетдинова өйдә чакта иренә әбәт әзерләп бирә аламы? Гомумән, йорт эшләре белән кем мәшәкатьләнә?

- Кул астында кирәкле бар нәрсә дә булса әзерлим. Ә аны юнәтеп базарда, кибеттә йөрергә бер дә яратмыйм. Берсүзсез, Зөфәр миңа булыша. Аннары, бүгенге техника заманында юу - җыю, пешерү - төшерү проблема түгел бит инде.

- Сәхнәбез йолдызлары ничек яши? Дачагыз, коттеджыгыз бармы? Фатирыгыз ничә бүлмәле? Нинди машинада йөрисез?

- Дачабыз да, коттеджыбыз да юк. Фатирыбыз ике бүлмәле. Машинабыз "Рено" маркалы. Бар байлыгыбыз шул безнең.

- Гаиләгездә ничә кесә?

- Ике булса нинди гаилә инде ул. Бер, әлбәттә.

- Шулай да, акча кем янчыгында?

- "Ир - баш, хатын - муен диләр бит.

-Сәхнәдәге көндәшлек сезне куркытмыймы?

- Юк, һич юк. Конкуренция эшләргә стимул бирә ул.

-Сәхнәдәге көндәшлек бер, ә бер - береңне көнләү икенче нәрсә. Көнче күбәләк түгелме берегез?

- Без күбрәк дуслар булып кала алдык. Көнләшү хисенә бирелсәк, инде ничә еллар бергә тора да, эшли дә алмас идек, мөгаен.

- Репертуарны ничек сайлыйсыз? Кайсы композиторлар белән элемтәдә торасыз?

- Репертуар сайлаганда эчтәлекле, хәзерге заман җырларын алабыз. Өлкән буын композиторларыбыз иҗатына да игътибарыбыз нык, яшьләр белән дә элемтәбез бар. Бигрәк тә үзебезнең төркемдә эшләүче Азат Хөсәеновның бик күп җырларын башкарабыз. Ул инде 7 ел безнең белән яна, безнең белән көя.

- Бүгенге концерттан күренгәнчә, Зөфәр үзе дә шигырьләр яза. (“Туган көнеңдә” дигән җыр яңгырады).

- Әйе, аның бүгенге көндә 3 көе, 2 шигыре бар. Берсенә язылган җырны бүген ишеттегез.

- Бу җыр Зәйнәпкә аталганмы?

- Бу җыр - Зөфәрнең йөрәгеннән саркып чыккан уй - хисләре. Кемгә аталып язылгандыр, белмим. Тик үзе сиңа дигән иде инде.

- Ә менә Нурлат районы үзешчәннәре белән танышмы сез? Мәсәлән, шул ук Рамил Мифтахов иҗатына карашыгыз нинди?

- Рамилнең җырларын ишеткәнем бар, миңа бик ошый алар. Гәрчә үзе белән таныш булмасам да.

- Татар җырын, җырчыларын дөнья күләмендә таныту өчен нәрсә җитми диеп уйлыйсыз?

- Беренчедән, Дәүләтнең танылуы, телнең үсүе, таралуы кирәк. Шуның белән бергә культурабыз, аерым алсак җырларыбыз һәм без дә танылыр идек. Икенчедән, моның өстендә эшләүче югары профессиональ дәрәҗәле продюсерлар кирәк. Ә алар бездә юк. Плюс реклама җитми. Ләкин татар моңын дөньяның музыкаль белгечләре беләләр, танымыйлар түгел, таныйлар.

- Сезнең спонсор бармы? Әллә үзегез меценат була аласызмы?

- Халык - безнең спонсор. Үзебез, мәсәлән, Казанда июнь аенда 10 концерт бирдек. Шуның беренчесе, 22нче июньдә гомуми белем бирү мәктәпләренең мәгариф һәм мәгърифәт берлегенең хәйрия фондына хәйрия концерты итеп бирелде. Без хәзер дә, аеруча Зөфәр ныклы элемтәдә алар белән.

- Талантлы яшьләргә булыша алыр идегезме?

- Мөрәҗәгать итсәләр без һәрвакыт әзер. Кассета чыгарырга, имидж сайларга булса да ярдәм итә алабыз диеп уйлыйм.

- Зәйнәп, сез сәхнәбезнең иң гүзәл, иң чибәр җырчы хатын - кызларыннан саналасыз. Гөлшат апа Зәйнәшева сезнең хакта менә мондый сүзләр әйткән: “Безнең Зәйнәп сәхнә өчен туган. Сәхнәдә үз - үзен тотышы шулкадәр табигый, сәхнәгә очраклы рәвештә генә күтәрелгән артистка түгел ул. Чибәр, сөйкемле йөзе - бите, буй - сыны нәкъ менә чын татар кызларына хас. Зәйнәптә безнең милли гүзәллек, милли чибәрлек, тавышы матур, ягымлы”. Матурлыгыгызның сере нәрсәдә?

- Матурлык ходайдан бирелә инде ул. Ә аны саклап калу үзебезнең кулда. Аерым рецептларым юк. Хәрәкәттә - бәрәкәт диләр. Бар серем хәрәкәттә.

- Сәхнә сезне алҗытамы?

- Юк. Сәламәт булганда сәхнә, киресенчә, көч бирә ул.

- Сезнең киемнәр башкаларныкыннан үзгә, сере?..

- Рәссамнар белән, үз фикерләрем белән дә туылыландырып рәсемгә төшереп эшләнә.

- Зәйнәпне Төркиягә баргач үзләрендә калдырып, Төркия сәхнә йолдызы ясарга җыенганнар, диләр. Бу хәл дөресме?

- Әйе, булды андый хәл. Стамбулда, 1996нчы елны уздырылган “Төрки телле халыклар” конкурсында дипломант исемен яуладым. Шундагы “Хуш көлүк” хәрәкәте оешмасыннан булды ул тәкъдим. Әлбәттә, калу турында сүз дә була алмый иде. Монда минем туган илем, туган җирем, әтием - әнием, туганнарым, гаиләм, ниһаять, бөтен тормышым, халкым...

... Зәйнәп, кабат сылу гәүдәсенә, күркәм йөзенә күзге каршында күз салды да, халык каршына чыгарга әзерләнде. Ә тегендә зал Зөфәрне алкышларга күмде. Уңышлар һәрвакыт юлдаш булсын сезгә, пар канатлар!

Әңгәмәдәш - Люция СӘЙФЕТДИНОВА, КДУның журналистика факультеты талибәсе.

Р.ГЫЙЛЬМЕТДИНОВ фотосы.

КОТЛЫЙБЫЗ!

Киекле авылында яшәүче **әтиебез һәм абыебыз Әсләм Ислам улы МИНГАЛИМОВны** чын күңелдән юбилее белән котлыйбыз:

Кунакчыл йортында, тату гаиләсендә, безнең ихтирамны тоеп киләчәктә дә сәламәт, бәхетле гомер кичерүен телибез.

Озын гомер бирсен ходай дибез,
Кояш сиңа бирсен яктылык.
Балаларың гына түгел, онықларың
Китерсеннәр иде яхшылык.

Иң изге теләкләр белән
тормыш иптәшең, балаларың,
сеңелләрең, онығың.

БЕЛДЕРҮЛӘР

САТАБЫЗ

Совет урамындагы 43нче йортның яртысы.
Теләсә кайчан мөрәҗәгать итәргә.

***

1996 елның августында чыккан, 42 мең км. йөргән ак төстәге ВАЗ - 21093, 29,5 мең сум, сатулашырга була.
Иске Чаллыда Н.М.Захаровка мөрәҗәгать итәргә, тел.: 3-12-27.

***

Кулланылышта булган йомшак җиһазны ашыгыч төстә. Тел.: 2-18-03.

***

5,3 х 3,6лы мунча бурасы, бәясе килешү буенча.
Чирмешән районының Иске Кади авылында Хәлил Камаловка мөрәҗәгать итәргә.

***

Комсомол ур., 20 адресы буенча йорт участогы.
К.Маркс проспекты, 7 - 10 адресы буенча мөрәҗәгать итәргә.

***

Яңа “Муравей”. Тел.: 5-25-63.

***

5 сутыйлы участок (тимер юлчылар бистәсендә). Тел.: 2-22-08.

***

Ашыгыч төстә бер бүлмәле фатир.
Адрес: Мәктәп ур., 26-20.

***

Газ плитәсе. Тел.: 5-16-06.

***

1992 елгы “Урал” мотоциклы. Тел.: 5-42-82.

***

Йөреп торган ВАЗ - 2101, кыйммәт түгел.
Тел.: 5-38-64.

***

"Ока" машинасы. Тел.: 5-25-37 (кич).

Илья пәйгамбәр чиркәве

чиркәүдә җырларга өйрәтү өчен ир - атлар һәм хатын - кызлар туплауны дәвам итә. Нота грамотасын белмәүчеләргә дәресләр бирелә.

Мөрәҗәгать итү өчен тел.: 5-32-63.

Идел Буе региональ наркология үзәге

Алкогольгә бәйлелектән һәм тәмәке тартудан бер сеанста кодлаштыру.

Табиб М.Б.Багрянцев.

Бездә генә!

Тулы анонимлык. Индивидуаль якын килү. Дәвалау барышында пациентның туганнарына да катнашырга рөхсәт ителә. Белешмә бирелә. Консультация, әңгәмә, кодлаштырудан соң күзәтү һәм ярдәм - бушлай!

Язылу һәм әңгәмә дәвалау көнне, җомга 14нче һәм 28 нче август көннәрендә, көндезге сәгать 11дә район мәдәният йорты бинасында уздырыла.

РФ Сәламәтлек саклау министрлыгыннан 1995 елның 16 гыйнварында бирелгән № 00164 - 30 лицензия.

Нурлат районы һәм шәһәре хакимияте аппараты **әтисе Александр Дмитриевич Дмитриевның** вафат булуы сәбәпле социаль яклау бүлеге белгече Нина Александровна Гыйләҗеваның авыр хәсрәтен уртаклаша.

Шәһәрнең 1нче мәктәбе коллективы милли мәсьәләләр буенча директор урынбасары Гүзәлия Җамалетдин кызы Закированың **әтисе** үлүен тирән кайгы белән хәбәр итә һәм хезмәттәшебезнең, мәрхүмнең гаиләсе, якыннарының авыр хәсрәтен уртаклаша.

БЕЛДЕРҮЛӘР. РЕКЛАМА. БЕЛДЕРҮЛӘР

АЛМАШТЫРАБЫЗ

Өч бүлмәле фатирны - ашыгыч төстә ике һәм бер бүлмәлеләргә яки ике берәр бүлмәлегә.
Адрес: Ленинград ур., 9 - 2, кичке 5тән соң.

***

Алабугадагы бер бүлмәле фатирны - Нурлатта шуңа тиңгә.
Тел.: 5-23-13.

***

Бик әйбәт хәлдәге КАВЗ - 327101 автобусын - бер бүлмәле фатирга, яки сатам.
Тел.: 5-32-56.

Район халкы игътибарына!

1998 елның 7 августыннан районда Республика туберкулезга каршы диспансерыннан флюорограф эшли. Районның 15 яшьтән алып барлык кешесенә туберкулезның башлангыч формалары һәм башка төр үпкә авырулары булу - булмавын ачыклау өчен флюорографик тикшерү узарга кирәк.

Район үзәк сырхауханәсе администрациясе.

ТӨРЛЕСЕННӘН

Кечкенә күләмле бетон бутагыч (кыйммәт түгел), арматура сатып алам. Тел.: 5-16-25.

***

Анатолий Алексеевич Чашкин исеменә шофер таныклыгын табучының бүләк бәрабәренә иясенә кайтарып бирүен сорыйбыз.
Адрес: Көнчыгыш ур., 15, тел.: 5-27-58.

Эшкә чакырабыз “Татнефтедор”ның НУАД чикләнгән җаваплылыктагы җәмгыятенә:

- скрепер машинисты,
- бульдозер машинисты,
- мотокаток машинисты,
- автокран машинисты,
- экскаватор машинисты,
- кар төягеч машинисты кирәк.

Кимендә 5 ел эш стажы булу шарт, хезмәткә түләү эш башыннан - премиаль.

БАШ МӨХӘРРИР **Р.Ф.ҖАМАЛИЕВ.**

МӨХӘРРИР **С.Н.ХӘЙРУЛЛИНА.**

Учредительләр: Нурлат район хакимияте һәм редакциянең хезмәт коллективы.

"Дуслык" район газетасы атнаның чәршәмбе, җомга, шимбә көннәрендә чыга, рус һәм чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Безнең адрес: 423000, Татарстан Республикасы, Нурлат шәһәре, Карл Маркс урамы, 19.
Телефоннар: баш мөхәррир - 2-12-14, 2-22-81, мөхәррир һәм җаваплы сәркәтип - 2-18-67, авыл хуҗалыгы бүлеге - 2-22-51, Советлар, хатлар һәм җәмәгать оешмалары тормышы, чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-10-44, рус теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-14-16, бухгалтерия, реклама бүлеге, фотокорреспондент - 2-15-63.

Газета Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм матбугат Министрлыгында 34 нче номерлы таныклык белән теркәлде.

Ульяновск өлкәсе матбугат һәм мәгълүмат идарәсенең Димитровград типографиясе. Офсет ысулы белән басылды. Күләме - 1 басма табак. Тираж 2353 данә.